

ПЕТЪР КАРААНГОВ

Златко Тасев

С пълно основание бихме нарекли Петър Караангов филигранен лирик, надарен с изключително чувствителни сетива. Оттук и понякога пейзажният характер на стиха или по-точно наличието на образа на природата в стиха. Пейзажът е не само пастелно чист, той е и пределно одухотворен. Той е и претворяване на природата с нейната конкретност и мисловно сътворяване, т. е. творбите, наситени с присъствието на пейзажа, притежават и един друг план — интелектуален, поетически вгълбен.

Разбира се, тази констатация не е общовалидна за всички творби. За поетиката на Петър Караангов е характерен и по-лекият рисунок, като например:

Стихна яростта на цветовете.
Духнатият вятър
разпилява
жълтите огнища на дърветата...
Побеляват хълмовете. Побеляват!
И навярно вече никой
вън през преспите не ще премине.
Съботната вечер перуникова
под прозореча самотно стине.
И не ми остава друго нищо —
само гледам упорито в мрака,
грея си ръцете на огнището,
гостите си съботни не чакам.
Да, не чакам...

(„Сила“)

Все пак, както донякъде и в този цитат, медитативното начало е широко застъпено в стиховете, нерядко ще срещнем и разгънати алегории.

Вглеждайки се в композиционното изграждане, специфично за поетическите картини на твореца, без колебание ще отбележим, че са предимно статични. Караангов е поет на съзерцанието, но това в никакъв случай не говори, че стиховете му са някак застинали, творби без всякакво движение в композицията. За да бъдем прецизни в определенията, констатирали, че статичността е характерен белег, ще добавим също, акцентирайки — движение в композицията има, ала то е някак си вътрешно съгъстено, не „избива“ на повърхността. Това обстоятелство е причина стихотворенията да обладават рядка естетическа сила, да вълнуват със своята „ефектна“ красота.

Петър Караангов е оформил свой, много самобитен индивидуален стил. При него не съществуват вариации на стила, той е изцяло еднакъв в начина на изображение-изказ. Казвам „почти“, защото там, където поетът опитва стих с по-друга атмосфера, обикновено не е на равнището на най-добрите си постижения. Очевидно поетът разбира, че експериментирането в друга тоналност, която не е в неговия натюрел, не му носи постижения и продължи усъвършенствването на силните страни на стила, който му донесе всеобщо признание.

Ако трябва с няколко думи да определим тоналността на лириката му, ще обобщим, че Караангов е предимно непатетичен поет. За него това определение е особено точно, то не само фиксира градус на преживяванията в стихотворенията, но и не отрича наличието в стиховете на проблематика, която е напълно в духа на нашето време. Да, в поезията на Петър Караангов диша нашата съвременност, тя е пряко ангажирана в отразяване на нейния динамичен ритъм. Ще уточним — чертите на съвременността долавяме преди всичко чрез вълненията и стремежите на лирическият герой, чрез неговото чувствително съзнание, което впрочем е и основна същностна черта на поезията като литературен род. Всички други описателни елементи като детайли са ориентирани преди всичко за разкриване на това съзнание на лирическият субект, макар че имат и самостоятелен дял на въздействие. Не е трудно след казаното да заключим — лириката на поета има преди всичко изповеден характер, при всичките превъплъщения в един обобщен лирически характер.

В поетическото творчество на Петър Караангов се наблюдава една постепенност на развитието, непрестанно натрупване на нови шрихи към поетическата палитра с навлизането в зрелостта. Постепенността на това развитие бележат такива възлови стихосбирки като „Участие“, „Зимни недели“, „Внезапно лято“, „Както музиката вечер“ и др.

Патриотичното чувство е основно в много от творбите на Караангов, които грабват преди всичко с проникновената разработка на темата, с лирическа мекота и омайващ сърцето поетически тембър. Поетът е чужд на гръмливите декларации, той сътворява стиха си с тънко умение; сложно се вплитат интимна изповед и молитвено преклонение. Един топъл и задушевен глас възпява подвига, върховното себеотдаване на незабравими българи за род и родина. Струва ми се, че малцина поети са съумели с такава простота на изразните средства да създадат творби като „Слово за Климент Охридски“ и „Кръвта остава“. Две песни, славослов на героизма, ала колко различни са те като начин на художествено претворяване! Първото — осмисляне на делата, направили безсмъртно делото на първоучителя; второто — философско-символна разработка на темата за подвига. Да си припомним началото на „Слово за Климент Охридски“, непосредствено и художествено силно:

Клименте, първоучителю,
първи звук от звънеца
на моето южно училище,
първо име върху моята първа тетрадка...

Следва емоционално градиране на чувствата, за да прозвучи краят на стихотворението със своята тържественост-заклинание:

Докато съществува духовното твое начало,
докато има земя
като медна гравюра, запазила твоя праобраз,
докато има кирилска азбука,
ще кръщаваме своите университети

на твоето име преблаго,
Клименте Охридски, първоучителю,
първ учител на българите.

Да спрем вниманието си и върху втората от посочените творби — „Кръвта остава“, — свидетелстваща за оригиналния талант на своя автор.

Подходът към темата е в характерния маниер на изображение-изказ за Петър Караангов. Явления и събития от природата и бита се разкриват поетически волно-асоциативно, естествено и непринудено. Авторът така осъществява композиционните преходи, че се получава пълно смислово единство на творбата. Като завладяващ лайтмотив преминава през стихотворението идеята за неизкоренимата сила на пролятата кръв. Всичко тече и се изменя в природата, внушава творецът, рушат се хълмите, изтича на белите реки водата, ала кръвта остава като символ на безсмъртието, като неизличима дияра в съзнанието на другите, в паметта на поколенията. Това стихотворение разкрива прирастието на Караангов към изразните средства на народната песен. Ако се вгледаме в лексикалния състав на творбата, ще ни впечатли богатството на епитети, сравнения, съществителни имена, характерни за фолклора. Ето как звучи само една строфа, която е показателна:

Юначен юнак лежи на тревата
върху зелена морава.
На бели реки
изтече водата —
кръвта остава.

Виждаме, че в това стихотворение поетът разработва своята тематика по пътя на използването на фолклорни лексикални средства, преминавали, разбира се, през дълбоко личностния авторов замисъл. Това творческо учене от поетическия строй на народната песен е важна особеност, характеризираща голяма дял от творбите на Петър Караангов, което им придава специфичен колорит и индивидуална багра.

За основна част от поезията на твореца, особено в последните стихосбирки, фолклорното присъствува като естетически асимилиран опит, като долавяне на духа, на особената народностна атмосфера. Тук преките уподобявания са порядко използвани, към тях поетът прибегва само когато (поради характера на темата) цели по-въздействащо внушение.

Обикнат похват от Караангов при изграждане на творби, навяващи усещането за специфичния лъх на фолклора, е стилизирането. Познатите образи придобиват преди всичко символна функция — те са някак приказно застинали, ситивно пресътворени. Тази конкретност на постоянни микрообрази, излъчващи багри и светлини, своеобразно декоративни, заедно с прозвучаването на народнопесенна ритмика е определяща черта на поетиката на твореца.

Невъзможно е да си представим стихотворение от един от най-талантливите ни лирици без специфичното за него одухотворяване, защото всичко, което преминава през духовния поглед на автора, заживява свой, обогатен от топлото дишане живот като естетическа реалност. Същия маниер на изображение-изказ наблюдаваме и в стиховете, в които славослави българското, родното, съкровено близкото:

Мъгли весели скитат
над кални поля и друми.
А денят гасне в раките
над моята тиха Струма.

В гърба ми духа вятъра,
мракът голям ме люлее
и ме тласка, носи нататък,
дето прозорци греят.

С мокри и тежки обуша
спушам се по баира.
Под брястове и под круши
бистри води извират.

И като цвете, изгряло
върху планинската пазва,
моето градче бяло
с мене сега приказва.

Срещам стари другари
с ръце и очи горещи.
На петлика им минзухари
като езически свещи.

Разтопени води тичат
пред порти и пред зидове.
А песен на млади момичета
право в душата ми иде.

Българска песен човечна,
стрехи и дом огласила,
като майчина струя млечна
и кръвта ми ти си попила.

(„Българска песен“)

Както се вижда, раздвиженият импресивен рисунък е носител на свежа лирическа красота, на естетически завладяващ интимен тон. Като през многообразна мозайка преминават тези скъпи картини на родния пейзаж — и конкретни, и одухотворени едновременно.

Когато се докосваме до лириката на поета за родния край, ни облъхва интимна изповедност, нескрита възхита пред неповторимата красота на южната природа. Като поет на тънките душевни преживявания Караангов не натрапва чувствата си за прекрасния, богат на цветове и слънце кът на родината, а сътворява тихи песни, изпълнени с интимен шепот и преклонение, с тънка копнежност и нескрито благоговение. Копнежност, защото битието на поета е сред динамиката на града; нежност, защото запечатаното в съзнанието от детските години, кратките нови срещи отприщват в сърцето на поета вълни от нови незаглъхващи чувства. Пейзажът в тези творби пък и в други, наситени със спомени изблици, е чудно красив, той е плод на задълбочено сетивно възприятие, на богато чувствено преживяване. Тук изобразителната стихия и съкровената изповедност образуват оная художествена амалгама, която чрез необяснимите закони на изкуството въздействува, очарова, привлича. Има нещо близко до фреските в тези изрязани като контури картини на твореца, които като в моментална снимка, но изключително чужда на фотографското изображение, съдържат варовити хълми, стари къщи, ослепително бели дувари, къси улици каменни, т. е. цял един пъстър, приказно старинен свят. Тук традиция и настояще чудно се пре-

ливат, тези творби са прекрасен усет за българското, преминало през горнилото на вековете, съхранено и извисено като бит и морал.

При изграждане на своите светли картини на родния край поетът изобразява с чувство за характерното могъщата снага на планините, чийто образ много често става образ-символ. Ето образа на Беласица. Така, както е изобразена планината в едноименното стихотворение — с великолепно чувство на поета за история, за природна характерност — го нарежда сред самотните явления на съвременната поезия. Минало и съвременност се оглеждат цялостно в това стихотворение, планината е онова наследство, което поетът ще остави на бъдещето, на своите деца. В началните стихове творецът нахвърля импресивна картина, където показва тънък усет за художествения детайл:

Есеннозлатни лопени
никнат пред твоите залези,
Ветровете

бели облаци
по небето високо търкалят.
Реките ти — бели змии
смучат гръдта ти

зелено везана.
Струма с горчива вода мие
белите ти глезени. . .

Ето и стиховете, непосредствено внушение за историята само с една метафора:

Сляпа майко, бяла Беласица,
блага билка за моята рана,
дъждовете те миха,
отнасяха,
но коренът ти остана.

Следва третата част — идейно-смыслов център, в който се преплитат настояще и осъзната отговорност за наследството, което творецът ще остави на своите деца, т. е. на бъдещето:

Под тебе — вити лозници.
Старци седят по балконите.
Беласица! — зърно от броеницата,
забравило да се отрони.
Детинство мое! Мое поднебие!
Синя птица над нашата къща.
Все заминавам. . .

Но след девет хребета
като ехо ти ме обгръщаш.
След тежки думи

и други прашни
очите ти — извори —

ме възкресяват.
Беласица! — мое наследство страшно,
което на децата си ще оставя.

Сред богатата поетическа палитра на поколението, което справедливо получи названието „априлско“, Караанговата стилистика внесе нови бои, нови усещания, нов подход към изобразяваната проблематика. В неговия художествен свят условността, конкретността, баладичната атмосфера, психологическата напрегнатост понякога, носена от един неповторим лиризм, рязката смяна на багрите, сред които особено често личат бяло и златно, волната игра на капризно, но и строго направлявано въображение, са характерна особеност. Това неповторимо съчетание на разнообразии по своята характеристика начала дава особено зрял плод след стихосбирката „Участие“, която с право може да се счита за преломна в творческото развитие на поета.

Мисля, че едва след тази стихосбирка Петър Караангов оформи силните страни на стила, който му донесе всеобщо признание и го нареди безспорно сред първенците на поколението. Тези творчески индивидуалности се характеризират преди всичко с неповторим творчески почерк, много от специфичните определители на тяхната поезия съзираме и в Караанговата поетика, но при всеки от художниците акцентите като тоналност са различни.

Многобройни са мотивите, близки по своята същност, разработвани от творците, представители на поколението. Тук бихме могли да посочим патриотичната тема, в която органично се включва темата за родния край, носталгично обогатена (повечето от поетите са сегашни жители на големия град), темата за мястото на човека в съвременния свят, за неговата нравственост; разнообразието по своите реализации стихове, в които се възпяват любовта, природата и т. н.

Стиховете са пропити с ярка партийност и хуманизъм, с дръзновен поглед към бъдещето. Поколението наследи и разви поетически най-добрите традиции на реалистичната линия в нашата литература, то се учеше от предходниците на актуално мислене и пишеше актуално, то изживяваше съкровено лично събитията и като чувствителна мембрана ги отразяваше — всеки с характерния си поетически глас в своето творчество. Това чувство за съвременност преди всичко, това съпричастие за най-важните проблеми, това политизирано мислене е основна характеристика и за творчеството на Петър Караангов.

Наистина той не е от поетите-оратори, от поетите-трибуни. Караангов предпочита меките, пастелни тонове, тихата, богата на смислови нюанси тоналност, сложната метафоричност и иносказателност. Неговият гъвкав, разнообразен по своите ритмически схеми стих, неговата тънка сетивност и трепетна чувствителност придават на поетическите картини глъбина и някаква стаена лиричност.

Петър Караангов изживява проблемите на епохата по един дълбоко драматичен начин. Неговото изострено поетическо съзнание реагира остро по значими въпроси, неговата позиция на човеколюбец е основна и неизменна. Многобройни са примерите от поетическото му творчество, в които той ярко и недвусмислено демонстрира тази позиция на хуманист, на достоен гражданин на века. Струва ми се, че един от тези примери — на силна и приобщаваща творба — е стихотворението „Обратно броене“. То е аналитична поетическа визия за евентуалната атомна катастрофа, където всичко се руши и гине от зловещия взрив. Тази творба е остра реакция срещу войнолюбците, чиито пъклени замисли могат да разтърсят планетата. Защото, както напомним поетът, има на земята Хирошима — вечен укор към убийците на хиляди хора. Този символ на човешкото страдание трябва да се помни като дело на разрушителните инстинкти, да приканва към бдителност.

Поетът изразява своята идея по силен, въздействащ, дълбоко оригинален като художествено решение начин. Тук способността му да създава психологическа атмосфера с пределна съгъстеност на чувството, усетът му към детайла, сложната метафоричност е категорично демонстрирана. Ужасни са тези бързо

скачащи числа — назад към нулата, т. е. към разрушението, към смъртта, към нищото. Ето началните редове на творбата, свидетелстващи за способността на Караангов да изрази с малко езикови средства многообемно съдържание:

Обратно броене — назад към нулата.
Такова броене има!
Както, от атомен вятър обрулена,
има върху планетата Хирошима
Обратно броене — назад към нулата. . .
Скачащи бързо числа.
Катедралите,
средновековните кули
стават крехки като стъбла.

В „Обратно броене“ се чувства болезненото преживяване, дълбокото страдание на поета, измъчван сам от своето видение за последствията от употребата на термоядреното оръжие. Ужасен е този кошмар — изчезват младост, родно място, другари, изчезва цял един човешки свят, превръща се в изпепелено огнище. Прякото поетово обръщение спомага за пълнотата на внушението, разтърсва и приобщава. Следва възхвала на живота като контраст на тази нелепа, възможна само при изгубили своя разум хора картина. Това противопоставяне ни кара да отдъхнем, да приземим чувствата си, да затвърдим вярата си, че докато съществува миролюбиво човечество, миролюбиви хора, ще тържествува разумът, ще се извисява хуманността:

А земята ни е така вълшебна!
Мислеца всред всемирната пустота,
тя е нужна, тя е потребна
като смисъл на материалността. . .

Последният куплет на тази рядка по своята изразна сила творба звучи призивно, той е копнеж за разбиране, за безкрайно тържество на разума:

Съученици мои, математици, физици,
спрете на цифрите обратния ход!
Спасете самотната единица
на зеления земен живот.

Хуманистичният патос, пронизващ редовете на тази творба, е един от основните в творчеството на Петър Караангов. Той е израз на съпричастието на поета към многобройните проблеми на съвременността, на дълбоко личностното съпреживяване на общочовешки въпроси. И всичко това, изразено от един привидно тих, но зареден с голяма енергия глас, който се гневи и спори, осъжда и утвърждава. Тази безкрайна нежност към човека, тази безпощадна омраза към неговите врагове изпълва творческото дело на този стаено патетичен поет.

Караанговата чувствителност към ставащото в света, към съдбата на хората особено пълно е демонстрирана и в стихотворението „Тази вечер къде сме“. Въпрос, който сепва поета, отрицва потока на мислите, пренася го в миналото, подсеща за неща, изживени и изстрадани, за да прикове вниманието му по пътя на асоциациите върху зеленото око на радиопредавателя, чиито тревожни новини съпричастяват към болките на планетата.

Вълненията на хуманиста, вълненията на твореца! Петър Караангов има съзнанието, че творците на красотата — а това значи и на радост — трябва да бъдат на своя преден граждански пост. Истинските песни са нужни, те са удар

срещу лжата, удар срещу войната. Разбираме поета, когато пише в стихотворението „Песни“, посветено на песните на Булат Окуджава, за творците: „По гърдите им — рани от красота, а на устните — утрешни нужни песни.“

Особено обикнат образ-символ на живота в поезията на Петър Караангов е гълъбът. Той пише с една трогателна интимност, с една юношеска възторженост за олицетворяващата мира птица, пише с перото на проникновен художник, с тънък усет за галещите звуци на словото: „Гълъбе, мой гълъбе, топло, крехко дихание“, за да довърши творбата си за птицата, символ на живота, символ на мира, с естествената готовност за нейната защита.

Както видяхме, в поезията на Петър Караангов големите човешки вълнения са винаги интимно обограни, облъхвани са от топлото авторово дихание. Съдбата на човека, съдбата на човечеството тревожи поета, подклажда неговия хуманистичен патос, тя е негова лична съдба. Това интимно чувствуйване, това личностно съпреживяване е отличителна черта за изображенията на твореца.

Преливането на гражданското и интимното начало в поезията на Петър Караангов проличава както в стиховете на гражданска тематика, така и в стиховете, написани на интимна тематика. При талантливия наш лирик, както казахме, стиховете с общочовешки, граждански мотиви са винаги просмукани от интимното авторово светоотношение, така както творбите на интимна тематика извисяват изображението-изказ винаги до общовалидни човешки чувства, до съвременното чувствуйване и виждане на съвременника.

Както отбелязахме, характерът на Караанговата поезика предполага в голям брой стихотворения засилена монологичност, в която изповяданите истини, откровенията на душата са поднесени с мек, приглушен като че ли лирически глас, в, общо взето, успокоена лирическа тоналност. Това не ще рече, че лириката на поета в преобладаващата си част е някаква безконфликтна, без вътрешна напрегнатост и драматичност. Напротив, тя се характеризира и с вътрешно напрежение и психологизъм, но като че ли творецът филтрира през богатата си душевност казаното, насочва и в подтекста на словото голяма част от поетическата енергия — онази, неизразената, — за да прозвучи внушението пълно и цялостно.

Мисля, че не са нужни специално подбрани примери, за да се доказват тези констатации, защото поезията на Петър Караангов е богата на такива творби. Чувството за съвременност в лириката на твореца, неговото съвременно светосъщане произизва структурата на стиха на всички равнища — идейно-съдържателното и формалното. Преди всичко трябва да отбележим усложненото съзнание на лирическия характер, неговата, макар и кротка, но заредена с вътрешна енергия активна позиция. Казвам това, защото при лирическия характер на Караангов се чувствува една рядка последователност при изграждането на лирическия герой, при „моделирането“ на неговите качества. Този лирически субект е неизменно устойчив и неподатлив на бурите на живота, упорит при осъществяване на нравствените си предначертания.

Мисля, че съвременната чувствителност на поета, неговата остра и впечатляваща сетивност допринася за характера на формата, която при Караангов е белязана с белега на оригиналното. Несъмнено повишени са изразните възможности на словото, потърсен е неговият най-точен колорит. Тук не се разчита само на усложнени метафори и алегории, на ефектни сравнения, а се върви главно по пътя на търсенето на онези средства, които са идейно-естетически обосновани, с оглед цялостното въздействие на творбата. Силово в Караанговата поезика по чудесен начин са съчетани както образност, носителка на народностен колорит като сетивност и усещане, така и образност, в която модерните съвременни понятия, светогледът на съвременника са ярко изявиени.

Петър Караангов притежава едно изострено чувство за красотата в живота. Тя е неговият копнеж и болка, стремеж за максимално достигане на нейните не-

достижими хоризонти. Защото красотата е като идеала — нейните простори са необятни. Оттук и непрестанната жажда за нейното достигане.

В същност на красотата Петър Караангов не гледа с някаква естетска застиналост, в неговата поезия тя е олицетворение на мечтата, тя е птица — най-прекрасната, най-мечтаната. Но и неуловима. Защото е ненаситна жаждата ни по простор, по висини, по примамливи „птици“. Но именно този стремеж, именно този копнеж осмисля живота на човека, той е неговата най-чиста радост („Игра на топка“).

Образът на птиците, символ на красотата, на недостижимото, е основен и в стихотворението „Птици“. С тънката си копнежност, с характерната изобщо за стиховете на тази тематика носталгичност, с трепетната възхвала на прекрасното, на неговата трудна за обхващане атмосфера това стихотворение е високо постижение на своя автор. В него той извайва своеобразен духовен автопортрет — така, както е постигнал това в много свои творби, а също и в „Ахилесова пета“. Бих нарекъл тази творба прослава на изкуството, и то на изкуството на старинни български майстори, създали недостижима красота, трудна в своята прекрасна сложност, невъзможна за цялостно претворяване. Тук интимната копнежност и възхвалата се сливат в едно, в една цялостна симфония на красотата:

Това са птици, шити върху ризи,
изписвани върху старинни книги,
със сребърни ключалки закопчавани,
от явор дялани върху олтари,
рисувани върху панички глинени,
ковани от желязо върху камък
по белите ти мостове, родино!
И аз ги викам, диря ги, зова ги,
вървя след тях и падам, и вървя —
тъй стигам до горите тилилейски
и влизам в утринните манастири. . .
Ръце протягам птиците да хвана,
но птиците — големите — застават
на дървените си престоли

неми,
окаменели, страшни, непостижни,
с криле разтворени, но неподвижни,
загледани през мен — отвъд, във времето.

Петър Караангов е творец с много фина и нежна поетическа душевност, тънък ваятел на художественото слово. Една завладяваща копнежност ни обзема, когато четем неговите стихове, едно пречистващо емоциите чувство. Колко близък ни е поетът с изповедите си, в които има непрекъснат стремеж към красотата в живота, към идеала, към далечните хоризонти на бленуваната мечта! Петър Караангов реализира субективните си идеи винаги чрез пълна организация на детайла, прецизна спойка на микрообразите, ала трябва да подчертаем и друга важна за поетиката на твореца черта — твърде често волното поетическо въображение по пътя на асоциативността „смесва“ далечни във времето и близки неща, но винаги художествено мотивирани без усложненост. Тази особеност е много ярко изявена в последните му книги („Както музиката вечер“).

Твърде интересно е, че този кротък певец на нежни песни си служи понякога и с иронията, която в момент на съкровен изблик се е появила в малката поемка „Ахилесова пета“. Струва ми се, че това е най-добрата поема, излязла от перото на Караангов досега. Обикновено цялостното творчество на изповедните поети

характеризира интимния им свят, но съществуват определен тип творби, в които саморазголването, равностетката, автохарактеристиката са на преден план. „Ахилесова пета“ се родее именно с такива произведения.

„Ахилесова пета“ е поема-откровение, творба — равностетка на влизания в зрелостта си поет. Това е в пълния смисъл на думата модерна поезия, лирика, в която водеща роля заема асоциативният поток с резки емоционални преходи, с различна амплитуда на настроенията. На широкия фон на времето се изобразява човекът, неговото място и роля в нашето съвремие. Образи-символи са наситили стиха, което спомага за синтетично изразяване на художествената идея, за по-пълно разкриване проблематиката на тази ярка поема, която се нарежда сред най-добрите постижения в съвременната лирика в късия лиро-епически жанр.

Това е дълбоко хуманистична творба, рожба на трепетно и чувствително съзнание, търсещо отговор на многобройни въпроси, важни и значими за живота на човека. Разсъждава се за нравствената чистота и за лесната ранимост на хората, които я притежават, за несъвършенството все още на човека, за твърдостта, с която трябва да се отстоява идеалът и пр., в един дълбоко изповеден план. Тонът е безпощадно искрен и рязък, краските са състени, което има и своята художествена обусловеност за по-проникновеното разкриване на замисъла. Визират се моменти от детството, когато се оформя характерът на човека; атакуват се рязко и безкомпромисно съвременните войнолюбци. С цялостното си съдържание творбата разкрива вълненията, тревогите и дълбокия хуманизъм на поета-гражданин.

Великолепни са заключителните стихове на тази вълнуваща поема, които са славослов на поезията и красотата, на всичко светло и прекрасно, което е създало по своя път човечеството:

... Като ктитор нося във дланта си
своята Боянска църква,
Лувъра, „Война и мир“ и Хамлет,
Пикасо и Шостакович,
стиховете на Вапцаров,
на Неруда и на Евтушенко,
нося тяхната надежда, нежността им,
тяхната тъга и болка нося.
И онези думи, кой ги беше казал,
сам не знам защо гравирани във паметта ми:
„Градовете не със своите площади са големи,
а със своите поети. . .“

Поезията на Петър Караангов с право се счита като едно от завоеванията на съвременната ни лирика. Това не ще рече, че всичко в нея е на изключително високо равнище, че не съществуват недостатъци за преодоляване. В своето изложение досега говорихме за целостта на поетическия свят на твореца, което е безспорно достойнство. С увеличаването на поетическите сборници обаче Петър Караангов направи този свят малко еднообразен, като че попрестанахме да очакваме открития, нови ракурси при разкриване на интерпретираната проблематика, разнообразна в идейно-тематично отношение поезия. Тук, разбира се, не смятаме, че поетът трябва да измени собствената си стилистика, собствения маниер на изображение на света. Подчертахме вече — експериментирането в друга тоналност не донесе никакви особени успехи на автора. Нашето желание е разширяване на тематичния обсег и при възможност разнообразяване модалитетите на поетическия глас при запазване на основното като характерност.